

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indult: Pénteken, November' 28.-dikán, 1834. 44.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

New Yorkból írják: Washingtonban, Frantzia Ország ellen, nem igen kedvező indulattal viseltetnek. Livingston Urat Párisból vissza akarják hívni, 's avval együtt háborút nyilatkoztatni. Erre indító okot a' 25 millió franknak — a' Frantzia Kamarától megtagadott kifizetése szolgáltatott.

Philadelphiből költ tudósítások szerint, a' fiatal Perry, ki az ottani Választáskor történt nyughatatlanság alkalmával, életét vesztette, a' legnagyobb pompával eltemettetett. A' temetésnél 4000-nél többen valának jelen. A' Vhig felekezeti ujságai ezen napon, fekete széllel jelentek meg.

HOLLANDIA.

(Arnhem Courant.) Hollandia, és Belgium között felette szükséges az öszvekötetés. Most az elsön van a' sor, hogy azt elkezdje, melly szerint a' katonai terhektől, és Belga adósságtól megszabaduljon, főképpen pedig, hogy az által mind a' két Országnak költsönös szállítvány út szereztessék.

NAGY BRITANNIA.

A' Parlamentház elézését illető vizsgálat bévégeztetett: a' tudósítás tsak Februáriusban terjesztetik a' Parlament elibe, addig pedig titokban marad. Egyébiránt nem kételkednek felölle, hogy a' tűz tsak történetből támadt legyen. A' titkos Tanács tagjai f. h. 7-én nyújtották bé a' Királynak nyilatkozásokat. Az öszve égett, és leomlott darab fák elrakások alkalmával sok mun-

kások életjeket veszítették. A' könyvtárból, 4, vagy 5,000 kötet égett oda.

Gróf Spencer, a' Frantzia lázadásakor, az Admirális első Lordja, f. h. 10-kén 77 esztendőskorában meghalt. Mivel a' Pairs méltóság, legidősb fiára Lord Althorpra, jelenleg a' Kintses Kamara Cantzellarusára szállott, következőleg ez, a' Felsőházba hívatatik, — ennek helyét másnak kell betölteni, a' mi, a' jelen környülállások között, sok akadályokra találand.

(Leend Mercury.) Lord Durhamnak, egy, a' Glasgovihoz hasonló vendégséget szándákoznak adni Manchesterben.

A' Kelet Indiai szigetekből költ tudósítások, egy szörnyű Orkánról emlékeznek, melly Sept. 20-kán és 21-kén dühösködött, 's a' tzuikor természetmennyekből sokat elrontott. Dominica úgy látszik, legtöbbet szenvedett. Sept. 26-kán Demerarában, ezen gyarmat nyugodalmát felette érdeklő határozat tétetett köz hirrre, a' midön a' lázzadás miatt elfogattatott 7 szeretsen tanuló ellen folytatott per bévégeztetvén, mindegyik halálra ítéltetett. Barbadoszban 5000 Negerek vádoltattak bé engedetlenség miatt, 's Sept. 17-ig az egész kikötő helyben tsak egyetlen egy hely találtatott, mellyen a' Negerek munkájokat telyesítették.

(Standard.) A' legközelebbi Miniszterium változás felöl, következő felvilágosítás nyújtatik: Gróf Spencer halála után, mihelyt a' Pairség, ennek fiára, Lord Althorpra ment által, közben vetetlenül (11-kén estve) Cabi-

néli Tanács tartatott, a' nélkül mind-
azáltal, hogy valami végképpen eldön-
tetett volna. Azért más nap ismétöss-
vegyültek, és az ekkori határozatot,
Lord Melbourne következő nap
a' Királynak Brightonba által vitte.
A' Lord már visszatért a' Királytól, ki
őtet ugyan szívesen fogadta, de abbe-
li planum előterjesztésére, hogy Lord
Althorpot, a' Kintses Kamara Can-
tzellári hivatalban, Littleton Ur töl-
tse bé, a' Király azt felelte, hogy ezen
dologba nem legyen szükség beeresz-
kedni, miután ő (a' Király) egészen új
Igazgatást alkotni szándékozott, 's eb-
beli szándékának végrehajtására, a' je-
len alkalmat legkedvezőbbnek találja.
Erre a' Lord azonnal vissza sietett a'
városba, hol öszvegyült társait a' Király
határozatjáról tudósította.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Scutari, és Nicomedia között
(Kis Ázsiában) új posta út készítettett,
mellynek megtekintésére, a' fényes Por-
tától, több fő rendű tisztviselők ki-
küldettek. A' fővárosban, az egészségi
állapot, szem látomást javúl, de még
is Bujukdereben a' pestis még min-
dég dühösködik, 's kevés idő alatt egész
familiákat kiirtott.

B R A Z I L I A.

(Albion.) Rio de Janeiro Aug.
28-kán. A' fő Város nem igen szíveli
az újításokat, mellyek f. h. 21-kén a'
Municipalis Kamara által kihirdettettek.
Most már az a' kérdés, miképpen fog-
ják azokat a' tartományban fogadni?
Estve kivilágosítás volt, 's 10 óra táj-
ban, az emberek csoportosan járkáltak
az útszán, ekképpen kiabálván: „Ha-
lál a' Caramuroknak“ a' Játék-
színen pedig ezt kiabálták: „Éljen a'
Szövetség! El a' külföldiekkel!“ Az újí-
tások szerint megállapittatik a' többek
közt, hogy minden tartománynak fő-

városaiban, gyűlések tartassanak. Praia
Granda jegyeztetett ki a' Gyűlés fő
helyéül, holott Rio de Janeiro,
az Ország fő városa. Egy rendes kör-
nyülállás bélyegezi ezen újítások elfo-
gadását: „A' Deputatusok Kamarája el-
határozta, hogy a' Senatus ne végyen
részt a' tanátskozásokban.“ Az egész
rendszer közel jár a' Republicanis-
mushoz. A' Caramurok bátorságok
ügylátszik, Dom Pedrónak, Portu-
galliában volt szerentséje által neve-
kedett, 's az Angoly lapokban olvasott
abbeli planum, hogy Dom Pedro va-
lamint Portugalliát elfoglalta, úgy szin-
te Brasilián is győzedelmet veend,
a' Deputatusok Kamarája némelly tag-
jait rémülésbe hozta, mert egyik erő-
sen szorgalmaztatta, lépne Brazilia a'
szövetséges Statusokkal egyességre,
mellynek erejénél fogva egyik a' mási-
kat, külföldi megtámadások ellen, köl-
tsönösen óltalmazza. A' többi javalla-
tok között e' f. h. 23-kán tartatott Ülés-
ben az is elő fordult, hogy Portugal-
lusnak ne legyen szabad, a' Tsászár-
nak egyik kikötőjében is tartózkodni.
A' Senatus jóváhagyta a' követek abbe-
li határozatjokat, melly szerint An-
drada Ur, a' Tsászári Familia gond-
viselésétől mozdittassék el, 's már új
választáshoz is fogtak, melly, szavazás
után, Ithanaem Marquisra esett. Az
itteni Kormány számára, Matilde ne-
vű hajó, Londonból, újontzokat ho-
zott. Az utazás 100 napig tartott 126
hajós legényel, kik útközben öszveko-
tództak, úgy hogy a' Kapitány kente-
len volt Siera Leonenál kikötni,
melly alkalmammal 82-en közzülök el-
szöktek. A' Miniszteriumban, az az
egyetlen egy változás történt, hogy a'
tengeri Miniszter hivatalát letette.

FRANTZIA ORSZÁG.

(Constitutionnel.) Az új Cabinet al-
kotásakor, Dupin Ur nem hívatott

a' Királyhoz, a' mit meg lehetett volna várunk; Dupin Ur nyilván ki-mondta, hogy segedelmét meg nem ta-gadja azon Miniszteriumtól, melly a' Restauratzió tanításaitól eltávozott.

(National.) A' kilépő Miniszterek nem viszik magokkal a' Systemát, mert hiszen nem is Systema után munkál-kodtak: egész politikájok, a' Király sze-mélyes akarata eránt való vak enge-delnességben állott. Az új Miniszterek sem hoznak magokkal Systemát, mert — nints; egymást költsönösen nem es-merik, egymást soha sem látták, ha-nem, már maga a' Miniszterség felvál-lalása bizonyítja, hogy az engedelmességre nézve, az előtők valóktól nem különböznek. Így tehát minden a' ré-ginél marad.

Anbry Foucand, a' Gazette de France Kiadója, avval vádol-tatván, hogy ilyen tizimű tikkelyben: „Lajos Fülepnek, alkotványi, és erköltsi felelet terhe“ meg-támadta azon jussokat, mellyeket a' Király a' Nemzet akaratjából nyert, azon felül a' Kormány ellen gyűlölsé-get, és megvettetést gerjesztett, — 2 esztendei fogságra, és 6000 frank pénz-beli büntetésre ítéltetett, az Esküdtek Törvényszéke által.

Algierből Nov. 6-ról írják: Bu-giánál Oct. 10-kén kemény tsata ment véghez. Ez a' kis város, mellynek bir-toka, minden siker nélkül annyi fran-tzia vérbe került, a' száraz föld felől, minden óltalom nélkül volt, 's minden védbástya, néhány földsántzból állott. A' város előtt egy fertály órányira, me-redék erdős hegyek emelkednek fel, mellyben tsak Kabylók laknak, kik a' Frantziák ellen mindenkor ellenke-ző indulattal viseltettek, vélek min-den öszveköttetést vissza útasítottak, 's még tsak pénz által se bírattak reá, hogy Bugiába élelmet szállítsanak,

melly környülállás miatt ezen város már sokszor fogyatkozást szenvedett élelem dolgában, mert a' rossz, és bátorta-lan kikötő miatt, tsak kevés hajók tar-toitak oda. Duvivier Generális, Ben Zamun, és Ben Yacub hatalmas Nemzetség által a' zsidókkal, és Man-rokkal alkudozásba ereszkedett, de az alku, az engesztelhetetlen — kivált a' Regenség keleti lakosainak tulajdon Vallás gyűlölségek miatt el nem sült. — Oct. elején a' Generálnak, zsidóké-mek hírül hozták, hogy a' Kabylók, ama két nemzetség, és a' Constanti-nei Bey Emissariusai által ingereltet-vén, a' Várost ismét megtámadni szán-dékozzák. A' Marabutok felszóllítá-sokat terjesztettek el, 's minden fele-kezetjek belieket a' szent Vallás nevé-ben tsatára hívtak; — ennek követke-zésében, a' hegyekről leszálló Kabylókkal, egyesültek a' lapályi Beduinok is. Oct. 10-kén estve már megje-lent 6000 Kabyl, egy szökevény fran-tziától vezettetve, 's megtámadták a' várost. Az örsereg kevés számból ál-lott ugyan, de azért mégis az ellenség sűrű rendjei között szörnyű pusztítást vitt véghez. A' tsata éjjeli 1 óráig tar-tott: a' Kabylók elszánt merészséget mutattak, mind a' mellett a' frantziák-tól, kik a' Barbarusoknak sem ordí-tásoktól, sem nagy számoktól meg nem rettentek, minden megtámadáskor visz-szaverették. Duvivier General vi-tézül küzdött katonái közzül, különö-sen Mahout hadnagyot magasztalja. Toulonban sok megsebesült katonát várnak. A' hegyi lakosokat szép szóval semmire sem lehet venni, — ellenben a' Régenségnek más Városaiból kedve-zőbbek a' tudósítások. Az egészségi ál-lapot Algierban a' legjobb lábón áll. Az új lovas sereg, naponként szapo-rodik, 's kivált a' Törökök, készeknek mutatják magokat a' szolgálatra. A'

Cholera Oranban alább hagyott. Alexandria-i levelek a' Syria-i lázadásról azt mondják, hogy az, Ibrahim katonái által, egészen elnyomatott legyen.

BURKUS OROSZÁG.

(Burkus Status Ujság.) Nov. 15-kén az egész Udvar, a' katonai, és politikai fő tisztviselők, összevgyültek a' várpalotába, a' Korona Örökösne' Ő Királyi Magassága születése napjának tiszteletére. Eleinte a' Király is jelen volt, de reggelizés után, csak hamar eltávozott, a' midőn az Udvari tselédek közt hirtelen elterjedt az Orosz Tsászárnak megérkezéséről való hir, a' mi Magának a' Tsászárnak az örvendező Gyülekezet közibe való megjelenése által, meg is valósított. Lehetetlen leírni a' benyomást, mellyet a' Fejedelemnek, és Felséges fijának meglepetése okozott. Az Orosz Tsászár innen gyalog ment a' Királynak palotájába, a' ki még semmit sem tudott volt a' fő vendégnek megjöveteléről. Mint electricai szikra, úgy terjedt el az örvendetes hir, 's ezereknként tolakodtak a' lakosok között a' vár piatzára, hogy tulajdon szemekkel győződjenek meg a' hihetetlennek vélt történetről. Nov. 14-kén Az Orosz Tsászár, a' Játékszint szerentséltette jelenléttével, mellynek tágas ürege alig volt elegendő a' halgatók számára, kik Ő Felsége végett összevgyültek. Mindeneknek szemei az Udvari Logéra valának függesztve, melly lassan lassan megtölt a' Királyi familiával, a' midőn minden oldalról zengett ismételve az Éljen az Orosz Tsászár kiáltás. Miután ez utóbbi, a' Királyi Familiának közepette helyet foglalt, elkezdődött az Enekes Játék. (Robert der Teufel) Ő Felségek a' 4-dik Felvonásig mulattak, a' miután zengő Éljen kiabálások között, a' Színházat elhagyák.

Fridrich Printz Ő Királyi Magassága, és a' külső dolgokra ügyelő Szász Miniszter Minkvics, továbbá az Orosz Udvarnál lévő Szász Hövet Báró Luczerode, az Orosz Tsászár után, Berlinbe érkeztek.

Hamburgból költ magános levelek szerint, az Orosz Tsászár, Sz. Pétervárából, — Berlinbe, 90 óra alatt érkezett, 's csak az utolsó Posta Státzion állapodott meg néhány minútáig, míg ált öltözködött.

A' November elején dühösködött szélvész, az Elbing melletti folyókban is, sok szerentsétlenséget okozott. Egy — Königsbergből, Elbingba szándékozó hajó, egészen tenkre tétetett. Egy más szállító hajó 180 köböl búzával, egy drága klavirral, 's más tárgyakkal megterhelve, szinte elmerült. Nyóltz ember között csak egy szabadult meg, a' midőn a' hajó felfordulásakor a' klavirra mászott, 's azon úszva, a' partot szerentsésen elérte.

SPANYOL ORSZÁG.

Spanyol Országban is, valamint történt Angliában, és Frantzia Országban, a' Miniszterium hihetőleg megváltozik. Martinez de la Rosa gyengélkedő egészsége miatt kilép, 's Gróf Toreno váltja fel, ezt pedig alkalmasint Remiso Ur.

Plaudolity Targarona, Cataloniába történt bemenetele előtt, ezen Fejedelemség lakosaihoz következő Felszóllítást botsátott: „Catalóniabéliek! Éljen V-dik Károly! Végre eljött a' régen óhajtott óra, mellyben kedves Hazám földjére, mellyben közitekbe léphetek, Királyunk Don Carlos, kit szerentsém vala útközben látnom, nekem azon útasítással adta által ezen Fejedelemség Al-Commandóját, hogy ebben a' Monarchiát ismét helyre állítsam. Erre a' végre megparantsolta, ad-

nám tudtokra a' Catalonia béli pap-
ságnak, nemességnek, és általában a'
nepnek, hogy a' Király a' tsata mezőn
vagyon, és annál fogva, kik a' thró-
nushoz közelébb állanak, kötelelességeik-
re szorossan felvigyázzanak: Ő (a' Ki-
rály) más részről ígéri, ezen Fejede-
lemség jussait fenntartani, Eldödeink
szent Vallásokat tisztelni, 's virágoztat-
ni, a' kereskedést óltalmazni, a' Sta-
tus szükségsein segíteni, 's végre jólté-
vő szándékát, minden méltókra kiter-
jeszteni. Hogy pedig a' Király által
ígért ebbeli jótéteményekre szert tehes-
sünk, igyekezzünk hazánkból utoljára
kiűzni azokat, kik a' Király jóltévő
szándékát megakadályoztatják. A' midőn
ekképpen egyszersmind a' vallás, és a'
Monarchia igazságos ügyét, 's az éle-
teteket óltalmazzátok, semmi kétség
sints a' győzedelem felől. Monarchánk
akarátját telyesítjük, 's megszabadulunk
ama Király gyilkosok által készített ve-
szedelmektől. Reménylem, nem fogtok
késni, a' mennyire töletek telik, min-
dent elkövetni, hogy a' Király bizodal-
mát megnyerjétek. Ebbeli bizodalom-
ban, számot tartok reá, hogy jó egyet-
értésetek mellett, az igaz ügy sikerü-
lend, 's végzem ezen felkiáltással: „Él-
jen V-dik Károly! Eljen a' Vallás, él-
jen a' Haza!“ Költ a' Keleti Pyrenäu-
son Oct. 31 kén 1834. (Aláírás) Ben-
ito de Plaudolit y Targarona.
Ezen Felszóllítást a' Királyné Kormá-
nyának egy parantsolatja követi, melly-
ben minden katonai, és polgári tiszt-
viselőknék meghagyatik, vetnék alá ma-
gokat minél elebb, ha egyébberánt rang-
joktól, és hivataljoktól meg nem akar-
nak fosztatni.

A' Quotidienne is közöl egy
ily foglalatú oklevelet: Onnate Oct.
30-kán. „Kimélni akarván a' Spanyol
vért, a' mennyire a' háború megenge-
di, mellyet a' bitangolt thrónus hely-

re állítására vinni kéntelen vagyok, az
Oct. 27-kén és 28-kán seregem hatal-
mába esett katonáknak, ezennel elen-
gedem a' halál, 's minden más bünte-
tést. Generalstabomnak fejei, azoknak
kirendelik helyeiket, kik ne talán szol-
gálatomba akarnának lépni. (Aláírás)
a' Király. Gróf Villemur.

Bayonnéból Nov. 13-ról írják:
A' Christinók, az Insurgensekkel itt ott
öszvetsapnak, de még eddig nem tör-
tént köztök elhatározó ütközet: azom-
ban amazok mindég szaporodnak, 's
nevezetesen a' Bastán völgyén 9000-
re megy számok. Don Carlos, ne-
hány frantzia tiszték kíséretében, Na-
varra, és Biscaya közt tartózkod-
dik, hogy a' környülállásokhoz kép-
pest, majd ebbe, majd amabba a' tar-
tományba szaladhasson.

Későbbi tudósítások szerint Ses-
manál, nem messze az Ebro folyó-
jától, a' Carlisták megtámadták ellen-
ségeiket, 's kevés veszteség mellett meg
is verték. Ezen hirre Gurrea Ober-
ster kiindult Oritéből, Figueiras
Obersternek, ki a' meggyőzött sereget
commandérozta, segedelmére, 's most
másod ízben egyetértőleg, a' Carlis-
tákat megtámadták, 's úgy megrak-
ták, hogy ezek a' tsata mezőt kéntelen
valának oda hagyni, 's szaladásnak ira-
modni, számtalan holtakat, és sebesül-
teket hagyván magok után.

Madridból Nov. 8-ról egy levele-
ző ekképpen ír: „Zarco del Val-
le Hadi Miniszter bútsúját, a' Király-
né elfogadta, 's helyébe ideig óráig
Martinez de la Rosát nevezte ki.
Az első, hív szolgálat fejében, III-dik
Károly nagy keresztjével ajándékozta-
tott meg. Ki veszi által végképpen a'
megürült Miniszteriumot, még nem tu-
datik. Legtöbben Valdés óhajtják,
de a' Miniszterium Elnökje, a' minapi
audientziánál Llauder Generalt íg-

vallotta. Ebben az esetben kettős tételnek el, mert először, a' sereg feje olly férjű volna, kitől közönségesen tartanak, másodszor pedig Spanyol Országának, legnépesebb, és gazdagabb tartománya, mellyet *Llauder* tsaknem független Fejedelem képpen igazgatott, a' Miniszteriumnak megnyerődnek. Annyi bizonyos, hogy *Llauder* hez Kurír ment, de abban kételkednek, hogy jelen hivatalát leteszi, mivel *Cataloniá* nak éjszaki részében, *Caragol*, és *Targarona* éppen tsak most léptek fel új bandákkal. A' belső Miniszternek elbocsátása, még meg nem valósodott. Némellyek követőjének *Medrano* Procuradort hiszik. Tegnap előtt az az örvendetes tudósítás érkezett ide, hogy *Mina* 30 kán estvéli 7 órakor tartotta *Pamploná* ba bemenetelét: véle együtt 4 milliom darab arany érkezett meg. Egész *Pamplona* ki vólt világosítva, 's a' lakosok csoportosan siettek a' fáradt Generálnak üdvezlésére. Közönségesen azt hiszik, hogy végre az éjszaki tartományok dolga megfordúl. *Mina* tudja az ellenség minden mozdulatját, esmeri az országot, a' lakosokat, 's *Don Carlos* tisztjei közzül sokan, kik ez előtt *Mina* bajtársai valának, tsak ennek megérkezésére várnak, hogy azután tüstént a' Királynénak hódoljanak. A' Királyné maga is szeretné *Llauder* ki neveztetését, mások ellenben azt állítják, hogy *Minával* nem jó lábon áll, 's frantzia tisztekkel titkon levelezik. Nyóltz *Cataloniai* Procurador kérelmet intézett *Llauder* hez, ne téné le azon tartományban a' fő parantsolatot: annyi bizonyos, hogy *Valdes* hez is ment kurír *Valentziába*. Ma reggel terjedt itt el *Marsall Gerard* elbocsátásának híre, és e' szerént *Frantzia* Ország, *Spanyol* Országgal hasonló állapotban van, a' mennyiben egyik-

nek sints *Hadi* Minisztere. *Gerard* nak alkalmasint, *Marsall Maison* lejend követője. *Saragossában* a' békesség ismét helyre allott, de a' lakosok még is kívánják *Espeleta* elmozdítását, a' ki esztendő óta munkátlan állapotban vagon. Az ottani katonaság köz akarattal szeretne a' Rebelisek ellen kikelni, de *Espeleta* tsak 440 gyalog, és 50 lovas katonának engedi meg a' masérozást. *Mannel Miranda*, és *Pablo Roja*, kik a' Királynénak egy osztályát *la Huertá* nál megtámadták, elfogattatván, agyon lövették. *Pamplonából* most érkezett meg *Gróf Armildez de Toledo* haláláról való szomorú hír: egymás derék tisztet veszt el a' sereg *Buriell* Antal személyében, ki 1823-ban *Cadixot* a' Frantziák ellen védelmezte. 10 kén a' Király Törvény Udvar megnyitja a' *Pert Manuel Saez de Valasco* ellen, ki *Don Carlos* meghagyására, a' tartományokat fellázzította, 's *Estefanival*, mint ez vallotta, öszveköttetésbe akart lépni: ezen utóbbinak, még 15 nap engedtetett óltalmazására, a' mi általános nyughatlanságot gerjeszt.

A' Királyné részén lévő Ujságok, felette kikelnek azon energia, és munkásság hiánya miatt, mellyet a' *Madridi* Kormány rendszabásaiban tapasztalnak. Így a' *Times* Nov. 12-ről: „A' *Spanyol* Országból költ tudósítások, minden abbeli rgményt elenyésztenek, melly szerint ott, habár sok esztendő lefolyta alatt, egy szabad Kormány, lábát megvethetné. *Rodil*, mint a' Királyné Generálja, kezdette el a' szörnyű *Hadi* systemát, a' midőn foglyokat, 's más szerentsétlen embereket, hideg vérrel halálra ítéltetett, melly példát a' *Carlistai* vezérek is tüstént követték, nevezetesen *Zumalacarré* guy, a' ki pedig másként katonai ér-

demékkal bír, 's annyival inkább kel-
lene magát szégyenlenie, embertársai-
val illetlenül banni. Ha a' polgári há-
ború ímez szomorú következéseinek egy
hamar vége nem lesz, akkor Spanyol
országban, a' kitsafart pallérozódás,
ismét régi állapotjába vissza esik. Leg-
roszszabb a' mellett az, hogy ez álla-
ti vadság nem buzgóságokból száрма-
zik. Az alatt, míg az éjszaki tartomá-
nyokban ölnek, vágnak, a' fő város-
ban éppen semmihez sem látnak. Mad-
ridban tsak haszontalan kiabálás, és
ditsekedés: a' mi szükséges, azt elha-
lasztják, ellenben az éretlen rendsza-
básokat, minden meggondolás nélkül
végre hajtják. Most Madridban éppen
az a' szellem uralkodik, mellyet J o h n
M o o r e, annak maga is egy áldozatja,
olly erős kifejezésekkel ír le, 's ki az
egész Fél-szigeti háború alatt, Hertzeg
V e l l i n g t o n n a k, olly sok akadályo-
kat, és kedvetlenségeket okozott. A' Spa-
nyolok, öszinte barátjoknak méltó bosz-
szankodásokra, egész Európában, melly
tele reményekkel függeszté Madridra
szemeit, megjobbithatatlannak mu-
tatták magokat. 1822-ben és 1823-ban
hosszú — üres beszédek tartottak,
azalatt, míg a' győzedelmes ellenséges
sereg, Madrid kapuja előtt állott.
Most éppen azt teszik. Ekkoráig még
egyetlen egy tzélerányos rendszabást
se hoztak, melly segéd forrásokat sza-
porította volna; vagy a' mi által a'
Constitutzionalis Monarchiát másra, —
mint — homokra építették volna. Fi-
nanz systemájokat önn magok, örökre
elrontották, — seregek öszveolvadt,
nem léphet fel egy Status férjfiú sem
köztök, ki bőbeszédű szónoksági tzi-
men kívül, valami többet érdemlene,
nem egy Generalis, kibe bizhatnának,
vagy bizni akarnának, M i n á t kivé-
vén, 's ebbe is tsak kényszerítve bíznak. Va-
lóban, ha van még valami reménység

megszabadításokra, ez egyedül tsak az
Istennek valami tsudája által történhe-
tik meg.

B É T S.

Ö T s. K. Felsége Nov. 2 kán költ
kir. határozata által Fő Tiszt. P á l f f y
Jó'sef Urat az Egri Fő Káptalanban Ör-
Kánonokot titularis Prépostá (S. Petri
de Castro Agriensi); úgy szinte Nov.
7-diki kir. határozata által, ugyan ott:
S k o p e t z Jó'sef Urat, eddig Kántor
Kánonokat Lector Kánonokká; G r e s-
k o v i t s Ignátz Urat, Főesperestet, Kán-
tor Kánonokká; F r i m János Urat, ed-
dig Pankotai Főesperestet, Kathedralis
Fő Esperestté; és G é g e l Jó'sef Urat
Pankotai Főesperestté méltóztatott ke-
gyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

P o ' s o n y, Nov. 20 kán. Mi után
a' 261 dik Országos Ülésben, a' Tek.
Kk és Rk az Urbért illető tárgyra ér-
kezett Kir. Kegy. Választ bévégezték,
ez iránt Üzenetjeket, a' 4 Urbéri Tör-
vénytzikkely Felírási javallattal együtt,
a' Fő Rendek Táblájához által küldöt-
ték. — A' 262-dik Ülésben előleges Ke-
rületi tanátskozás után, ugyantsak a'
Tek. Kk. és Rk. a' Duna regulázását
illető Felírási javallatot vették fel, 's
azt helyben hagyván, a' Fő Rendeknek
által küldötték. F. h. 19-kén tsak a' Fő-
Rendek ültek öszve, a' midőn ezek, a' T.
Kknek és Rknek az egész Urbért il-
lető tárgy szerkeztetése felett tanáts-
koztak, a' Tek. Kk és Rk pedig azalatt,
a' Magnásoknak 3 első tzikkelyre tett
ellen-észrevételeiket vették fel. A' Fő
Rendek a' Duna regulázására nézve fel-
lyebb említett Izenetre adott feleletje-
ket a' Tek. Kk és Rk Táblájához által-
küldötték, melly oda megy ki, hogy
ezen tárgy kidolgozása arra az időre
halasztassék, a' midőn az, egész kiter-

adásában felvétethetik. Ez az első **Viszon** izenet, leíratásra útasított.

P. h. 11 kén itt, a' Tárnok Mester Gróf Pálffy Fidel Ö. Excellentiája Elölülése alatt, a' Tárnok Szék Ülései elkezdődtek. Tagokká a' Szabad. Kir. Városokból, az itt következő Követek hívattattak meg: „Budáról Koleda András, Pestről Havas Jó'sef, Po'sonyból Ferentzy Károly, Szegedről Gerentser János, Györből Szakáts Mihály, Debretzenből Deretskey Jó'sef, Szathmárból Nagy Mihály, Zágrárból Stajdacher Jó'sef, Eperjesről Dines István, Nagy Szombatból Paulovitsh János, Német Ujvárról Kuluntsics István.“

Po'son Nov. 25-kén. Kerületi Ülésekben a' Fő Rendeknek az Urbért illető tárgybani Viszon Izenetjek felett tanátskoznak, nevezetesen ma a' III. ik. tikkely 3 dik. fontos § sa „a' Legelők-ről“ vétetett fel, 's hosszas vitatás után el. is végeztetett.

E R D É L Y.

Kolozsvár. Gróf Nemes Ádám úr ő exja a' Nov. 11-dikén tartott országos ülésből mielőtt mint ideigleni elölülő eltávozott volna, a' RR megbízásából ideigleni tollvivő báró Kemény Dénes következő beszédet tartotta: „Nagyméltóságú volt igen tisztelt és szeretett ideigleni elölülő úr! A' tktes KK RRnek rám bízása következéséül (minél örömebb, önn meggyőződésemmel tökéletesen megegyezőt, semmi kötelességet nem vállaltam magamra) bátor vagyok a' tktes KK és RR azon érzelmeit, mellyeket általam kifejezendőknek meghatároztak, kifejezni: — Valamint örömmel fogadták a' KK és RR excellentiádnak szabad vá-

lasztások következéséül hivatala kezdetét, 's örömmel kísérték folytatában törvényes segéd kezekkel, szintűgy fájdalommal válnak meg excládszelid elölülőségétől; mert megvannak győződve, hogy a' KK és RRnek minden dolgok folytatásában igyekezeteket előmozdítani excellentiádnak mindenkor buzgó ohajtása volt, 's mind az, a' mi a' RR munkálódását hátráltatta, a' mi a' hazának búsulását okozta, excellentiádnak is fájt; bútsunkat azért ezen kijelentéssel veszszük excládtól: bizodalom helyhezette ezen ideigleni elölülőségbe, bizodalom kíséri el innen exciádat, azon bizodalom, mellyel hazátsak a' közjót mindenkor egész lehetségéből és a' legtisztább szándékkal előmozdítani kívánó hazafit jutalmazhat meg.“ — Ugyanakkor a' volt ideigleni tollvivők B. Kemény Dénes, Horváth István, és Dinges János Urak hivatalokat letévén, bútszó beszédeket tartottak.

Torda: Az Erdélyi törvényes királyi tábla egyik egyenes lelkű rendes közbírája Csiktusnádi mlgos Betegh Gábor úr életének 76 dik, közszolgálatjának 54 dik esztendejében múlt Oct. 24-kép mind azoknak, kik közelebb-ről esmérték, fájdalmokra Gyéres Szt. Királyi jószágában megholt.

A' Pénz folyamat Nóvember' 26-kán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 99
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: 137 3/3
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligázióji: 58 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1260 for. ton.
Conv. Pénzben.